

A Budapest Környéki Népfőiskolai Szövetség elhatározta, hogy pótolja azt a hiányosságot, amellyel a magyar könyvkiadás tartozik a népfőiskola és az újkori Dánia egyik megteremtőjének, N. F. S. Grundtvignak. A 2010-ben megkezdett engedélykérő és fordítói munka eredményeképp 2011 márciusában megjelenhetett Ebbe Kløvedal Reich dán író NAPSÜTÉS ÉS VILLÁMLÁS – Grundtvig és az élethez írt dalai című, igen alapos, mégis olvasmányos ismeretterjesztő, népszerűsítő életrajza, amely egyben eredetileg ugyancsak magába foglalja Grundtvig legjellemzőbb 50 versét is.

A könyv magyar kiadásával az a szándékunk, hogy Grundtvig szellemiségének megismerésével, megértésével megerősödhessen a magyarországi népfőiskolai, szabadoktatási mozgalom, másfelől közreadjunk a magyar olvasó számára ismeretlen, ám legfontosabb világi és egyházi verseit, különös tekintettel arra, hogy Grundtvignak mindmáig mindössze 3 költeménye jelent meg magyarul, különféle kiadványokban.

Nikolaj Frederik Severin Grundtvig (1783-1872) dán író, költő, történész, reformátor, lutheránus lelkész. 1810-ben szentelték pappá, de reformátori tevékenysége miatt élete végéig hadakoznia kellett a dán állam-egyház maradi képviselőivel. Ezen közben kezdte szervezni a mindmáig nagy jelentőségű dán népfőiskolai mozgalmat. A 19. század első kétharmadának legrepresentatívabb dán művelődéstörténeti alakja, aki költői tevékenységére alapozva fejtette ki népnevelői, történészi és papi-reformátori működését. Skandináv nemzeti-romantikus eszmékkel átszőtt monarchikus, felvilágosodás kori felfogása ellenére a parlamentarizmus előretöréseit is rugalmasan követte. Radikálisan megreformálta a bürokrata lutheránus klérust, a vallási közösségeket spontán demokratikus alapokra helyezte, megszervezte a kisbirtokos, és zsellér fiatalság gyakorlati nézőpontú, közösségi szellemű, tömeges és ingyenes oktatását és nevelését, és friss lendületet adott a dán polgári fejlődésnek. Eljutott a „népegység” (folkelighed) fogalmához, amely a magyar viszonyok között inkább csak körülírható. Sok kötetes irodalmi tevékenységének jó része cikk, vitairat, tanulmány, illetve prédikáció, és a skandináv nemzeti romantika megalapozására törő mitológiatörténeti és nyelvújító írásmű. Verseiben, zsoltáraiban, himnuszokban, népdalszerű énekeiben szenvedélyes, költői képekben, metaforákban gazdag nyelvű, mély vallásosságról tanúskodó líra jelenik meg, mellyel világirodalmi rangját megalapozta.

A szerző, **Ebbe Kløvedal Reich** (1940-2005) dán író, publicista, fordító. Történelmet tanult a koppenhágai egyetemen, újságíróként dolgozott a baloldali *Politsk Revy* c.

folyóiratnál. Az 1960-70-es években számos politikai témájú könyvet írt, melyekben romantikus antikapitalista–antimilitarista felfogásának adott hangot. Álma a dán hagyományokra épülő közvetlen demokrácia megteremtése volt. Szépirodalmi műveiben felvonultatta a dán történelem legnagyobb alakjait, és a krónikás szemszögéből mutatta be a mai dán valóságot. Egyik legfontosabb és legkeresettebb műve a 'Frederik. Népkönyv F. N. S. Grundtvig koráról és életéről', 1972, amelynek témája a „dánság” megtalálása a mában. Egyéb fő művei: 'Utazás a messiáshoz', reg. 1974.; 'Barát és ellenség', 1977; 'Az első, 30 elbeszélés Dánia születéséről', 1981; 'Az eke és a két kard' reg. 1982.; 'Teknősbékakirály' reg. 1985 stb.

A kötet fordítója, **Lázár Ervin Járkáló** Magyarországon született 1953-ban, de 33 éves kora óta Dániában él, dán állampolgár. Művészeti oktató, népfőiskolai tanár, grafikus, de színházi előadásokat is írt, illetve rendezett. 1989-ben alapította a koppenhágai Hamvas Béla Klubot. A klub honlapjának szerkesztője, különféle fordításait itt közli. Számos kiállítás, előadás, találkozó, kiadvány, film, és Hamvas Béla *Északi korona* című könyvének dán, valamint Petter Bjerck-Amundsen: *Søren Kirkegaard kezdőknek* című művének magyar kiadása fűződik a nevéhez. Magyarországon több alkalommal népfőiskolai képzést vezetett az utóbbi években.

A műfordító, **Muzsai András** (1946-) újságíró, népénekes előadóművész és zenei fordító. Az ELTE magyar-országi tanári szak elvégzése után újságírónak állt, közben mintegy 25 éven át az országot járta felnőtteknek és gyerekeknek szóló folk, country, blues, ballada előadóestekkel, melyek fontos része volt az angolszász nyelvterület általa lefordított nép- és műdalainak megismertetése, tanítása. E témáról a Magyar Televízióban is tartott kisebb előadásokat. Dalfordításai más előadók lemezeiről és saját előadású hanghordozóiról is ismertek. Grundtvig műfordításait magyarra történt nyersfordításból, de annak figyelembevételével készítette, hogy ezek Dánia-szerte mindmáig énekelt egyházi és világi művek, s így magyarul is olvashatóvá, sőt énekelhetővé váltak.

A kötet 3000 forintos áron, az alábbi címen rendelhető meg: Budapest Környéki Népfőiskolai Szövetség, Nagy Júlia elnök, bknsz@t-online.hu